MALTA

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH GALEA DEBONO

Seduta tal-21 ta' Gunju, 2007

Appell Kriminali Numru. 120/2007

Il-Pulizija
(Spt. A. Cassar)
Vs
Matthew Dimech

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli fit-18 t'Awissu, 2006 u fil-granet qabel din id-data, bi ksur tal-Artikolu [RECTE : Regolament] 15(1) ta' l-Avviz Legali 128 ta' 2002, fit-18 t'Awissu, 2006, ghall-habta ta' l-21.45 hrs, pogga jew ippermetta li jitpoggew imwejjed u siggijiet barra l-istabbiliment Sphinx Pastizzerija li jinsab gewwa Pjazza Mifsud Bonnici, M'Scala, minghajr ma kienet inhargitlu l-licenzja mill-Awtorita'.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta’ Gudikatura Kriminali tad-9 ta’ Marzu, 2007, li biha lliberatu fuq preskrizzjoni trimestrali.

Rat ir-rikors tal-appellant Avukat Generali minnu pprezentat fid-29 ta’ Marzu, 2007, li bih talab li din il-Qorti joghgobha thassar u tirrevoka s-sentenza appellata w minflok issib lill-appellat hati tal-akkuzi kollha migjuba kontrieh u tinfliggi l-piena skond il-ligi.

Fliet l-atti kollha processwali.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellat esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti;

Rat il-verbal li bih il-prosekuzzjoni w id-difiza qablu li l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni f’kazijiet simili diga’ kien hemm pronunzjament fuqha minn din il-Qorti diversament preseduta w dana f’kazijiet ohra identici ghal dan fejn l-istess eccezzjoni kienet giet respinta.

Ghalhekk qablu ukoll illi jekk is-sentenza tigi revokata, biex il-partijiet ma jigux privi mill-beneficcju tad-*doppio esame*, il-kaz ghandu jigi rimess lill-Ewwel Qorti biex wara li jinstemghu l-provi kollha tal-prosekuzzjoni w id-difiza fil-mertu, l-kaz jerga’ jigi deciz skond il-ligi.

Ikkunsidrat:

Illi eccezzjoni simili diga giet deciza minn din il-Qorti diversament preseduta fis-sentenza fl-Appell "Il-Pulizija vs. Carmel Attard" [1,6.2007]

F' dik il-kawza l-aggravju ta’ l-appellant Avukat Generali, bhal f' dan il-kaz, kien li l-Ewwel Qorti ma setghetx tillibera lill-appellat mill-imputazzjoni fuq bazi ta’ preskrizzjoni stante li l-perijodu sabiex l-imsemmija imputazzjoni tkun preskritta ma kienx ghadu ghadda. Skond l-appellant, l-azzjoni kriminali fir-rigward l- imputazzjoni taqa’ bi preskrizzjoni a tenur ta’ l-artikolu 688(e) tal-Kodici Kriminali bl-gheluq ta’ sentejn minhabba li n-nuqqas ta’ osservazzjoni tad-disposizzjonijiet tar-regolament 15(1) ta’

l-Avviz Legali 128/2002 igorr piena ta’ multa ta’ Lm50. L-appellant sostna illi, a bazi tal-gurisprudenza, l-imputazzjoni hija delitt u mhux kontravvenzjoni w ghaldaqstant it-tezi mressqa mid-difiza hija totalment infondata w zvijat lill-Ewwel Qorti sabiex tapplika l-artikolu 688(f) tal-Kodici Kriminali minflok l-artikolu 688(e) ta’ l-istess Kodici.

L-appellant Avukat Generali f' dik il-kawza kien sostna ezatt kif qed isostni f' din il-kawza li sa mill-1917, il-gurisprudenza nostrana sahqet li meta ligi specjali tonqos milli tispecifika n-natura tar-reati hemmhekk stipulati, cioe` jekk tali reati humiex delitti jew kontravvenzjonijiet, *“il criterio pratico indicato dalla dottrina e seguito nella giurisprudenza si locale che estera per distinguere i delitti dalle contravenzioni, e` appunto la qualita` della pena comminata, per i vari titoli di reato”* (**Azzopardi vs Mizzi**, Qorti ta’ l-Appell, 9 ta’ Novembru 1917, Vol. XXIII.i.570). Jghid ukoll illi sa mill-1944 il-gurisprudenza stabbiliet li “l-kriterju li jiddistingwi reat-delitt minn reat-kontravvenzjoni huwa l-piena komminata mil-legislatur ghall-htija li tkun (**Il-Pulizija v. Joseph Mifsud**, Qorti Kriminali fil-gurisdizzjoni ta’ l-appell, 9 ta’ Frar 1944)”. Il-Kap. 409 u r-regolamenti maghmulin tahtu ma jistipulawx direttament in-natura tar-reati hemm stabbiliti, izda meta wiehed jara n-natura tal-pieni applikabbli ghal tali reati, u cioe` il-piena tal-multa u/jew dik ta’ prigunerija, isib li dawn ir-reati huma reati-delitti u ghalhekk mhux soggetti ghal preskrizzjoni ta’ tliet xhur.

L-imputazzjoni dedotta kontra l-appellat hija ghal ksur tar-regolament 15(1) ta’ l-Avviz Legali 128 tas-sena 2002. Ir-regolament 23(3) ta’ l-istess Avviz Legali mbaghad jipprovdi li: **“Kull persuna li tonqos milli thares id-disposizzjonijiet tar-regolament 15(1) tkun hatja ta’ reat u tista’, meta tinsab hatja, tehel multa ta’ hamsin lira ghal kull ksur.”** Skond l-artikolu 7(1)(d) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta’ Malta, il-multa hija wahda mill-pieni applikabbli ghad-delitti. L-Avviz Legali 128 tas-sena 2002 huwa maghmul bis-sahha ta’ l-artikolu 47 ta’ l-Att dwar is-Servizzi ta’ l-Ivvjaggar u tat-Turizmu ghal Malta (Kap. 409 tal-Ligijiet ta’ Malta). La l-Att u l-anqas l-Avviz Legali ma

jispecifikaw li r-reati kontemplati fir-regolamenti maghmulin bis-sahha ta' l-imsemmi Att ghandhom jitqiesu bhala kontravvenzjonijiet nonostante n-natura tal-piena applikabbli. *Ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*. Ghalhekk, in vista tal-fatt li l-piena applikabbli ghall-imputazzjoni hija dik tal-multa, ir-reat hemm kontemplat ghandu jitqies bhala delitt u mhux bhala kontravvenzjoni. Konsegwentement l-azzjoni kriminali taqa' bi preskrizzjoni bl-gheluq ta' sentejn skond l-artikolu 688(e) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta u mhux bl-gheluq ta' tliet xhur kif ikkonkludiet l-Ewwel Qorti.

F' dak il-kaz (bhal f' dan il-kaz) l-appellat kien gie akkuzat li kkommetta r-reati addebitati lilu fit-18 ta' Awissu 2006. Mir-riferta esebita jirrizulta li kien gie notifikat entru l-perijodu preskrittiv ta' sentejn.

Ghaldaqstant, u anke in vista tal-gurisprudenza citata mill-appellant u li dik il-Qorti qablet maghha, dik il-Qorti kienet llaqghet l-aggravju ta' l-appellant u rrevokat is-sentenza appellata. Pero`, in vista tal-fatt li ma nstemghux provi mill-Ewwel Qorti, din il-Qorti kienet irrimettiet il-process lill-Ewwel Qorti sabiex ikunu jistghu jinstemghu x-xhieda opportuni u b'hekk il-partijiet ma jkunux privi mill-beneficcju tad-*doppio esame*.

Ikkonsidrat;

Illi din il-Qorti taqbel perfettament mar-ragunament ta' dik is-sentenza fuq materja w aggravji identici ghall-dawk tal-appell odjern u ghall-istess motivi fuq citati in extenso, tiddeciedi billi, tilqa' l-appell ta' l-Avukat Generali billi tiddikjara li l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni ma kienitx fondata w kellha tigi respinta mill-Ewwel Qorti, w ghalhekk tirrevoka s-sentenza appellata w biex ma ccahhadx lill-partijiet mill-beneficcju tad-*doppio esame*, qed tibghat l-atti tal-kawza lura lill-Ewwel Qorti biex il-kaz jerga' jinstema' w jigi deciz mill-gdid skond il-ligi wara li jinstemghu x-xhieda tal-prosekuzzjoni u tad-difiza.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------